

Casa de las Américas 2012

Eduardo Galeano

hedersgäst

Eva Björklund

”Jag bär alltid Kuba med mig, i mina ord, i vad jag gör, i mitt minne.” Så sa Eduardo Galeano när han kom till Havanna 12 januari. Han var inbjuden som hedersgäst vid årets upplaga, den 53:e, av Casa de las Américas litteraturpris, legendariskt i Latinamerika och Karibien. På presskonferensen sa Galeano att han aldrig har dolt sina åsikter och ifrågasättanden, men inte heller sin beundran för revolutionen som ett föredöme av nationell värdighet och att han aldrig sett sådan hängiven solidaritet med andra som den kubanska revolutionens.

I sitt anförande vid öppningsceremonin sa Galeano:

”Den 28 april grundades på Kuba det Hus som har gjort mer för att hjälpa oss att upptäcka Amerika och alla dessa Amerika som Amerika innehåller. Casa de las Américas, Amerikahuset, som föddes med Kubas revolution, har under över ett halvt århundrade hjälpt oss att betrakta oss med våra egna ögon, nerifrån och inifrån, och inte med de ögon som ser ner på oss, utifrån, och som alltid har förödmjukat oss. (...)

Så tack, tusen tack till Amerikahuset för allt det gjort och gör för att rikta ljuset mot vår skaparkraft, tusen gånger mördad och tusen gånger återuppstånden. (...) Så tack, tusen tack för denna injektion av v-vitaminet, ”v” för värdighet, som hjälper oss att inse att den underkastelse som världens mäktiga kräver av oss inte är, och aldrig kan vara, vårt öde.

Latinamerikas & Karibiens storalitteraturpris

”Amerikahuset” delar ut ett poesipris, ett romanpris och ett essäpris. Dessutom pris i flera andra kategorier som teater, barn och ungdom, brasiliansk litteratur, karibisk på franska och kreol, studier av latinamerikaner i USA, studier av afrikansk närvaro i samtida latinamerikansk och karibisk litteratur.

Juryn arbetar under 10 dagar och under tiden hålls ett antal seminarier, paneldebatter, föredrag och presentationer av förra årets pristagares verk.

Sedan sitt grundande i april 1959 har Casa de las Américas varit en samlingspunkt för den latinamerikanska och karibiska kulturen. Det är en mötesplats, en samtalsplats, en utställningsplats, en tidskrift som främjar, studerar, sprider, utvecklar, publicerar och sammanför latinamerikansk och karibisk litteratur, bildkonst, musik, teater, dans. En av de stora litterära händelserna i Latinamerika och Karibien är Casa de las Américas årliga litteraturpris vars jury hämtas bland Latinamerikas och Karibiens stora författare.

Casa de las Américas grundades av Haydee Santamaria, en av de två kvinnorna som deltog i Moncadaattacken 1953 och hon blev dess första ordförande och verkade fram till sin död 1980. När alla regeringar i Latinamerika,

utom Mexikos, bröt förbindelserna med Kuba 1962 fick ”Amerikahuset” en alldeles särskild betydelse för att vidmakthålla och utveckla de kulturella banden mellan den blockerade ön och resten av världsdelen. Haydee Santamarias klarsynthet, storsinnet och öppna sinne gjorde ”Amerikahuset” till den enastående institution det är idag. Efter henne var målaren Mariano Rodríguez ordförande fram till 1986 och sedan poeten och essäisten Fernando Retamar.

Zuleica Romay, ordförande i Kubas Bokinstitut.

Ett av årets priser gick till författaren och forskaren Zuleica Romay som fick stora priset inom kategorin ”Studier av afrikansk närvaro y Amerika och Karibien” för sin studie av rasbegreppets paradoxer. Där diskuterar hon skillnader och likheter mellan Kuba och andra länder i Karibien och Latinamerika med liknande historia från slavhandeln och framåt.